

Ўзбекистон

ЎЗБЕКISTON
ADABIYOTI VA SANATI

1999 йил

АДАБИЁТИ ва САНЪАТИ

ҲАФТАЛИК ГАЗЕТА

1956 йил 4 январдан нашр этила бошлаган

● 12 март, №11 (3498) ●

Президентимиз ахборот агентлиги мухбирининг саволларига жавоб берар экан, шу йилнинг 16 февралда Тошкентда руй берган фожа муносабати билан айрим ахборот воситаларининг воқеага бир томонлама ёндашганларига алоҳида эътиборни қаратади. Ва «ассосиз фикрлар, бир ёқлама қарашлар, енгилелли хулосалар бизнинг тарихимизни, бугунги кунимизни, миллий хусусиятларимизни, дини исломнинг Ўзбекистон ҳаётидаги аҳамиятини билмайдиган муайян сивий ва моддий манфаатларни кузлаган» муаллифлар иши эканини айтади. Ортбошимиз энг қалтис ва мураккаб замонларда ҳам муқаддас динимизни дил турида сақлаб келганимизни, диний туйғулар, исломий тарбия бутун вужудимизга сингиб кет-

«ОЛЛОҲ ҚАЛБИМИЗДА, ЮРАГИМИЗДА»

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасининг «Ўзбекистон» нашриёти Президентимиз Ислам Каримовнинг «Туркистон-пресс» ахборот агентлиги мухбирининг саволларига жавобларини «Оллоҳ қалбимизда, юрагимизда» номи билан ўзбек ва араб тилларида нашрдан чиқарди.

Президентимиз ўз жавобларида ислом дини билан ислом фундаментализми бутунлай бошқа-бошқа ташушчалар эканига, уларни фарқлаш зарурлигига алоҳида эътибор қаратиб, бу хусусдаги қатъий фикрларини бутун дунёга маълум қилди: «Мен Ўзбекистон раҳбари сифатида қандайдир ёвуз кучлар муқаддас ислом динимизни, отабобларимиз эътиқодини, мусулмон фуқароларимизни таҳқирлашига, жамиятимизга хавф тугдиришига ҳеч қачон йўл қўймайман».

«Оллоҳ қалбимизда, юрагимизда» эканлигини алоҳида таъкидлайди. «Мен ҳам шу халқнинг бир фарзандиман, шу миллатнинг бир ўғлиман, — дейди Ислам Каримов. — Алҳамдуллилоҳ, бир мусулмон фарзанди сифатида халқимга хос исломий ташушча ва туйғулар меннинг ҳам қалбимда, юрагимда барқарор ва мен бу дунё у дунё ўз эътиқодимдан қайтмайман».

(ЎЗА)

ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHQAMASI XUZURIDAGI ADABIYOT, SAN'AT VA MEYMORCHILIK SOXHASIDA ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI DAVLAT MUQOFOTLARI KUMITASI

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги адабиёт, санъат ва меъморчилик соҳасида Давлат мукофотлари қўмитаси 1999 йилги Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Давлат мукофоти асарларини тақдим этиш муддати 1999 йилнинг 1 мартидан 1 июлгача белгиланганини маълум қилади.

Ўзбекистон Республикасининг Алишер Навоий номидаги Давлат мукофоти низомига қўра, ушбу олий мукофот мамлакатимиз маданий ҳаётида катта воқеа бўлган, истиснолик билан йўрилган, миллий қадриятлар ҳазинасини бойитган адабиёт, санъат ва меъморчилик соҳасидаги энг ёрқин ва сермазмун асарларга берилди. Республикада ҳамда чет элларда эълон қилинган, алоҳида китоб шаклида нашр бўлган, оммавий равишда ижро этилган, кўрсатилган ва намойиш қилинган ҳамда кенг жамоатчилик томонидан юқори баҳоланган бадиий асарлар, санъат намуналари ушбу мукофотга тавсия этилиши мумкин. Асарларни тақдим ва тавсия этишида ана шу юксак мезонлардан келиб чиқиш сўралади.

Асарларни тақдим этиш, уларга ҳужжат тайёрлаш билан боғлиқ барча масалалар буйича маълумот олиш учун қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин:

700077, Тошкент шаҳри, Абдулла Тўқай кўчаси, 1-й, Адабиёт, санъат ва меъморчилик соҳасида Ўзбекистон Республикаси Давлат мукофотлари қўмитаси.

Тел: (3712) 34-83-54.

Сирождин САЙИД

ВАЯН НАДИР

Бешта беку бешта хони бирлашмаган, Миллат дебон, Ватан дебон сирлашмаган, Бир ер бўлиб, бир қир бўлиб ер талашган, Тўзгуб ётган, хонавайрон юрт эди бу.

Қондош бўлиб қўшилмаган, қони айро, Тўраларин ўз элдан нони айро, Асрларким йиғлаб ўтди икки дайро, Ярни фарёб, ярми афрон юрт эди бу.

Исломият дунёсин ўз мулжин қилган, Йймон билан ер узини гулгун қилган, Бухорийни Бухоридан қувгин қилган, Бир ломакон, бир нотавон юрт эди бу.

Ватан надир — англанд ранжу озоридан, Сўранг уни Мирзо Бобур мазоридан, Ўз зурдин хайдаб гулшан, гулзоридан, Девонларда бағри бирён юрт эди бу.

Дилин ўртар ҳамон гаму гурбатлари, Ёт элларда қолди кетди турбатлари, «Фигонким...» деб ўтди қанча Фуркатлари, Ёркатларда кўзи жайрон юрт эди бу.

Ўзи гулдай ўғлонларин сайлаб бериб, Номиларини рўйхатларга жойлаб бериб, Чўлпонларин ўзи итдай бойлаб бериб, Изларидан ўзи гирён юрт эди бу.

Келгинди ном борки бунга келиб кетган, Чўнтактари тиллоларга тўлиб кетган, Яна хоксор эл устидан қулиб кетган, Мехмони кўп, муте мезбон юрт эди бу.

...Надир миллат қудратининг тамаддуни? Амир Темур ҳайкалидан сўранг буни, От миндириб ким қайтарди юртга уни? Жаҳонгири бехонумон юрт эди бу!

Бир султони Худо юртга қараб бергай, Олам ахли сўнг у юртга тараф бергай, Абдиёт қадр унун шараф бергай, Шараф-шони рўйи жаҳон юрт бўлди бу!

ИСТИҚЛОЛ — ҲАҚ ЙЎЛ!

Она юртим, жоним Ўзбекистоним! Сенинг дилнинг оғригидилар! Ҳар бир кўнж, ҳар бир ҳибобнинг, ҳар бир бурҷанинг кўзларимга тўғий ВАТАН! Бобурнинг бир умрлик армони бўлган ВАТАН! Сенга қўл кўтарганларнинг ёвуз кўзларига бир қарагим келди. Уларга айтар сўзим бери! Ҳаммани ўзимиз каби тоза қалбли деб ўйлар эдик... Энди эса... энди хушёрроқ бўлдик, зийракроқ бўлдик. Бир-бирларимизга ақинроқ, меҳлироқ бўлдик, жипслашдик. Кўча-кўйда одамлар учрашсалар бир-бирларидан ҳол-аҳвол сўраб: «Тинчмисизлар, ўйлар тинчми?», демек одат бўлиб қолди. Меҳр-оқибат, самимиёт, миллий ғурур. Ватанга муҳаббат каби туйғуларимиз янада жўш урмоқда. Уни ҳеч ким сўндара олмайди...

Раънохон ЖУМАЕВА, шафқор (Анджон): — Ушба кун шун хабарини эшитиб бутун вужудим увишиб кетди. Наҳотки, бу ишлар меннинг тинчликсевар, одил ўртимда юз берган бўлса деган савол ҳанузгача мени тинч қўймайди. Улар ким бўлмасин ишларимиз онгини заҳарлаша йўл қўймаймиз. Биз шифокорлар одамларнинг соғлиги, ҳаёти учун қўрашамиз. Инсон ҳаёти ҳамма нарсадан улуг. Шун-

Муносабат

қуйи эғиб ўтиришар эди... Биродарлар, тинчликнинг қадрига етайлик. Агар оилада бир инсон қамаяса, унинг уринин ҳеч ким ва ҳеч нарса тўдиролмайди. Тинчликни, оқсоқилликни бизнинг бои бермайлик. Бунинг учун кузимизни каттароқ очайлик.

Нўмонжон МАМАДАЛИЕВ, доцент: — Ҳеч ақл бовар қилмас воқеа юз берди. Бир неча бегуноҳ одамлар шахид кетди. Аллоҳ уларни ўз раҳматида олган. Бу муҳаббат ва ҳақ биз маърифат ахли зиммасига ҳам маъсул вазифаларни юклади. Чунки биз талаба ёшлар билан бевоқиф муллоқотда бўламиз. Улар билан суҳбатлар ўтказиб ёшларни қийнаётган, уйлантирётган масалаларга биргаликда жавоб излашимиз шарт. Шундагина ўқитувчи-ўқувчи ўртасида ҳамжиҳатлик, яқдиллик пайдо бўлади. Бу эса уларни адашшидан асрайд. Президентимиз айтганларидек, биз ёшларимизни ёмон кўлларга бериб қўймаймиз. Уларнинг онгларини заҳарлаб, келажаклари билан барбод қилдирилган йўл қўймаймиз.

Биз уларнинг буюк келажак учун нуносиб маърифатли фарзандлар бўлиб етишишлари учун жон куйдиришимиз зарур. Чунки илм бор жойда тараққиёт бор, маърифат бор, тинчлик ва саодат бор.

ХУСНИДДИН ТАЙЁРЛАДИ

ЭЗГУЛИККА ИНТИЛИБ

«Феврал воқеалари» мақоласи бугунги кунда барча меҳнат жамоаларида, олий ва ўрта махсус ўқув юртимизда кенг муҳокама этилмоқда. Тошкентдаги педагогика касб-ҳунар коллежиде бўлиб ўтган маънавий дарсида талабалар мазкур мақолада кўтарилган масалаларга ўз муносабатларини билдиришди.

Инсониятнинг ҳаёти яратиб, бунёд этиш, ўз меҳнати билан оламни янада мунаварлаштириш учун мунаварликлардан этиш ҳам баҳраманд бўлишдан иборат. Дунё дунё бўлганидан бери одамлар ахшилик, эзгулик сари интилиб келадилар, турмуш фаровонлиги учун курашадилар. Бўзуқчилик, бирорларнинг ҳаётига қасд қилиш, қулурчилик каби қабихиятлар, ёвузликлар ҳеч қачон ахшиликка олиб келмаган. Бу йўл билан ҳали ҳеч ким ўз мақсадига етмаган. Ўз халқига, миллатига, она-Ватанига, тугилиб ўсган тупроғига қўл кўтарганларнинг эса номилири абадул-абад бағдон бўлган. Халқ уларни оқларлар деб атаган.

Феврал воқеаларидан чиқариладиган хулоса шунки, биз Ватанимизни, Мустақиллигимизни янада кучлироқ севишимиз, баллиқлардан асрашимиз керак экан. Бунга ахши ўқиш, фидокорлик ва истиқлол гоғларига садоқат билан эришиш мумкин, деб ўйлайман.

НИЛУФАР ТУРСУНОВА, коллеж талабаси

БОБОЛАРИНИНГ РУҲИ МАДАДҚОР

Маданият ишлари вазирлиги «Ўзбектеатр» ижодий ишлаб чиқариш бирлашмаси тасаруфидики театрларнинг раҳбарлари, бош режиссёрлари, республикамизнинг етакчи драматурглари, театршунослари мустақил юртимизда миллий маданият ва санъатнинг тараққиёти учун исчилик галворлик қилинаётганлиги, маънавий ҳаётда маърифат масалаларига давлат сийёсатининг устуворлик даражасига кўтарилаётганлиги ҳақида халқимизда маълумот берди. Мамлакатимизда миллий маданият ва маънавий театр ва музыка санъатини ривожлантириш, қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисидаги Фармон ва Қарорлар биз ижод ахли учун янги-янги ўфқлар очмоқда.

Юртимизда мустақиллик илдизлари теран томир отаётганлиги, тинчлик-хотиржамлик тўғрисида «Шарқ тароналари» Халқаро мусика фестивали, Тошкент халқаро кинофестивали, Симфоник мусика халқаро фестивали, «Ўзбекистон қўшиқ байрами» танловлари, «Гарб ва Шарқ», «Навруз арафасида» ҳамда «Хумо» халқаро театрлар фестиваллари каби ийрик анжуманларни ўтказиш имконияти тугилиди.

Шу йилнинг 16 феврал куни Тошкент шаҳрида содир этилган муҳаббат жоннат мустақиллигимизга, Президентимиз Ислам Каримов раҳбарлигида олиб борилаётган кенг куламли иккинчи-қиртинда, маънавий-маърифий, ислохотларга, демократик ўзгаришлар, фуқаролар тинчлик-соҳийшати йўлида амалга оширилаётган улугвор сийёси-ҳаракатларга қарши қаратилган жоннат деб баҳоламоғимиз даркор. Президентимизга ва давлатимиз мустақиллигига қарши қилинган тажовуқкорликнинг ёвуз ниёти барбод бўлгани учун Аллоҳга шўқронлар айтаман.

Халқимизнинг тоғдек таянчи муҳтарам Президентимиз бор экан, меҳнатқаш ва фидокор халқимиз бор экан, жиҳнаткор ёвузларнинг шум ниётлари ҳеч қачон амалга ошмайди, зеро хайрлик ишларимизда бизга қодир Аллоҳу, буюк боболаримизнинг руҳи-ноқлари маддқор бўлиб турибди.

Ҳарқали мақсадни кузлаган ёвуз кўчлар, бу ҳаракат бюртмачиларио ижрозилари, хайбарқалачилар уларнинг жазаоларини оладилар. Илло, халқимизнинг қаҳр-ғазаби ва лаянатлари уларни омон қўймайди.

Республикамизнинг ҳар бир театр жамоаси дам олиш кунлари жиҳосидан хайрлик спектакллари уйнайдиган ҳамда тушган маълуматлари 16 феврал куни ҳалок бўлган ва жарланган юртнодшларимизнинг оила аъзоларига ёрдам бериш учун очилган меҳсус жисоб ҳисобига ўтказилди.

Биз театр сийёсатининг нақсондари халқимиз маънавиятини бойитишда ўз ижодимиз билан Президентимизга ҳамма кўмақдошимиз, кўнгайратимизни авмайимиз.

Азиз юртнодшларимизга мустаҳкам соғлиқ, узоқ умр, Ўзбекистон халқи келажиги йўлида олиб бораётган эзгу ишларида омад тилаймиз.

Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги «Ўзбектеатр» ижодий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, Театр ижодкорлари уюшмаси, «Артрада» жангармаси

ЯХШИЛИКЛАРДАН ЯРАЛГАН ДУНЁ

Дунёнинг ишлари қизиқ. Шу даражада қизиқки, баъзан теокариси бўлади — юзурганики қолиб, бюурганики ҳисобга ўтади. Еки ақсинача, гоҳида гардакмига иш тутиш ҳам қинишга омад келтиради, ҳатто унинг келажак тақдирини белгиллаб беради. Бир бунга авжи балоғат ёшида илк бор қатъий ишчи ҳосил қилган.

Тўғри, уша кезлар у ҳам синфдош дўстлари қатори санъатга қизиқарди. Мактаб тадбирларида тез-тез сахнага чиқарди, ўз билгича ашулалар айтарди. Айнақса, таниқли хонанда Икромжон Бурунов қўшиқларини гўёки нақ унинг ўзи бўлиб қўйларди. Бироқ буларнинг барчаси бундан далоятдир. Демак, ҳар биримиз эндиликда сарҳисоб қилиб, билиб олишимиз керак — ким дўст, ким ганим.

Юртбошимиз телевидение орқали сузлаб, халқимизни оғоҳ бўлишига жон куйдириб даъват этганлари бизни энди хушёр тортириши керак. Кузимизни очайлик, фарзандларимизни, кўча-кўйимиз, маҳаллимиз, қишлоғимиз, шаҳримиз, Ватанимиз тинчини уйлаллик. Ахир, мустақиллик фақат тинч, барқарор ҳаёт, меҳнат ва ижод дегани эмас экан. Мустақиллик — бу энг аввало Ватан ҳимояси экан. Буни бирор-бир дақиқига ёлдан чиқаришига ҳаққимиз йўқ.

Ҳамдам ЭШОНҚУЛОВ, Ўзбекистонда кизмат кўрсатган маданият ходими

ДАВОМИ ИККИНЧИ БЕТДА

ЮРТМИЗИНИНГ ТИНЧЛИГИ — БАХТИМИЗ

Шаҳри азиям Тошкентимизда фақуллада руй берган портлашлар жонхон мамлакатимизнинг жамийки шаҳар, қишлоқлари, овулу гузарларида осойишта яшаб келаётган миллионлаб ватандошларимиз қалбларида акс-садо берди, десам янглишмайман. Пойтахтдан нисбатан олис бизнинг Навоий шаҳримиз, улуг шоиримиз номидаги вилоят халқи ўша воқеалардан сўнг Тошкентдан эшиттирилган ҳар бир хабарни жон қулгимиз билан тинглаб турдик. Нега бундай бўлди? Бу ноқаслар қиллар, деган саволлар ҳаммамнинг қузида, юзида акс этарди. Муҳтарам йўлбошимизнинг сийхат-саломатлигини эшитган, уларнинг телевидениедан кўриб, ҳаяжонли нутқларини тинглаган кўнглиларимиз озгина таскин топди.

Бироқ... Истиқлол йиллари, мана, етти йил утибдики, осойишталик, барқарорликда яшаб, бироз бўлса-да, бепарволикка, хотиржамликка берилибмиз. Мустақилликка, Президентимизга қилинган бу таҳдид кузларимизни мошдай очди. Одатда инсон узининг энг азиз, энг муқаддас нарсасига таҳдид қилинганини кўрганда шундай ҳолатта тўша керак, эҳтимом. Бундай ҳолат эса душманларга, хиёнаткорларга чеку чегарасиз нафратни пайдо қилиши тўғри гап.

Ҳа, бизнинг тинч ҳаётимизга раҳна солишига ёвуз уриниш бўлди бу. Уни содир этганларга шафқат бўлмағлиги керак.

Ўзбекистоннинг дунёда қардошу дўсти, ҳамқор хайрихоҳлари бисёр. Аммо унинг тараққиётнинг равию йўлларига чиқишини қўрмалаётган ганимлар ҳам йўқ эмас экани, юз берган фожиали воқеа бундан далоятдир. Демак, ҳар биримиз эндиликда сарҳисоб қилиб, билиб олишимиз керак — ким дўст, ким ганим.

Юртбошимиз телевидение орқали сузлаб, халқимизни оғоҳ бўлишига жон куйдириб даъват этганлари бизни энди хушёр тортириши керак. Кузимизни очайлик, фарзандларимизни, кўча-кўйимиз, маҳаллимиз, қишлоғимиз, шаҳримиз, Ватанимиз тинчини уйлаллик. Ахир, мустақиллик фақат тинч, барқарор ҳаёт, меҳнат ва ижод дегани эмас экан. Мустақиллик — бу энг аввало Ватан ҳимояси экан. Буни бирор-бир дақиқига ёлдан чиқаришига ҳаққимиз йўқ.

МАҲАЛЛА СЎЗИ

Шаҳримизнинг Юнусобод туманидаги Бодомзор маҳалласида «Халқ сўзи» газетасининг 27 феврал сониде босилган «Феврал воқеалари» мақоласи муҳокамасига бағишланган йиғилиш бўлди. Йиғилишни маҳалла оқсоқоли Ғайрат Ғолипов очди. Шундан сўнг Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси Абдулла Орипов 16 феврал воқеаларига ўз муносабатини билдириди.

Муҳажаммад «Олдун» ҳисдорларик жамият раиси Абдуваҳоб Тошпўлатов, Юнусобод тумани ҳокими муовини Аҳдам Расулов, маҳалла хотин-қизлар кенгаши раиси Умида Рўстамова, маҳалладаги 70-мактаб директори Марфа Аҳмадқонова, кекса отахон Болташ ота Қосимов сузга чиқдилар, тинч ва осуда ҳаётимизга раҳна солмоқчи бўлган ёвуз ниётли кишиларнинг қилмишларини қоралаб, ўз нафратларини ифода этдилар.

Э.ТҮЛАГАНОВ

НАВРЎЗ ТАРАДДУДИ

Дирнимизда байрам шукхи. Кенгаши гузал авлларимизнинг нафис байрамини нишонлаган эдик, энди эса яна бир гузал тантана — Наврўз байрамини нишонлаш арафасида турибмиз. Албатта, кўпчилики Наврўз тантаналарига танаффўрлик ишлари қизиқтиради. Мухбиримиз тантананинг азосий қисми Утажак Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон миллий бондида Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлигининг Маданият, маърифат ва нузуқ ишлари бошқармаси бошлиғи Тоҳир ЗОИТОВ билан мулоқотда бўлди.

— Тантанани ўтказиш учун тайёргарлик ишлари авжида. Республикаимизнинг барча вилоятларидан бадиий жамоалар пойтахтга ташриф буюришган. Байрамда ҳар бир вилоятдан 50-60га яқин қатнашчилар иштирок этиди. Келган меҳмонларнинг дам олиш соатлари мароқли ўтиши учун шаҳримизнинг «Чорсу», «Тўрон» меҳмонхоналаридан жой ажратилган. Барча мўтасади ташкилотлар бу ишга ҳаётли зўтиган. Ҳар бир вилоят бадиий жамоалари ўз чиқишларида маҳаллий ўрф-одатлар, риосулардан келиб чиқадилар. Мисқур шодиёнда «Ором» болалар боччаси жамоаси, «Томоша» бо-

Баҳорни ким соғинмади дейсиз...

МУҲАББАТ — ЙЎЛЧИ ЮЛДУЗ

Бир кун шом маҳал эшати- га ки боғ урт олиб ўйга қайт- са, дарвоза олдида амакисини- нг ўзи тенгқур ўли турибди; қа- дам ташлашлари чуқур, гап-суз- лари ўшам, оғзи кулбоғида. Ни- ма дейсан, отаси уни Тошкент- га — актёрлар тайёрлайдиган институтга олиб борармиш. На- сиб этса, беш-олти йилда арти- ст бўлармиш...

диққатини жалб қила оламиз- ми? Аёллар билининг бош- ланишида мана шу савол ме- ни кўп ўйлантиради. Жамиятимизда яқин ўт- мишдан қолган нуқсонлар, ҳатто «айб» ҳисобланадиган оддий ҳолатлар телевидение ва матбуотда танқид қилин- ганда журналистларимиз, — эътибор қилинган, «шоли ичи- да қурмак бўлганидек», деган халқ иборасини иштатадилар. Аммо ёш қиз-жувоналаримизнинг (ҳозирча йигитла- римизни қўй тўғайлик) мил- лий одоб аъёнларига муно- сабати масаласида, менимча,

сус- надоматлар келтириши- га, рухий тушунлиқларга, ҳаётда умидсизлик ҳисси уйғонишига сабаб бўлаётганини қизларимиз тушуниб олишлари керак. Шу муноса- бат билан қизларимиз оила- вий ҳаёт бошланиши арафа- сизда ниҳоятда жиддий бў- лишларини, муулмон узбек фарзанди эканлиқларини ас- ло унутмасликларини масла- ҳат берар эдим.

1999 — Аёллар йили

Сен Ватаннинг суюнчигисан — болажон! С.МАҲҚАМОВ сурат лавҳаси

«Менчй? — Боир ўша туи ап- ламаҳалғача мижажа қоқмади. Дустига ҳам хаваси, ҳам ҳасаси деғил, ўй сурди. Далада чап- ютуб, тулпуқ яраб юрвераманми?.. Йўқ.. Килрига ўйку илаш- сарқан, сунг қароғга келди. — Отамга айтаман, мен ҳам уқийман, актёр бўламан...»

Аёлнинг килмилиги, жамият- да тутган ўрни, агар эътибор берилса, унинг овозиданоқ билиниб туради. Инсоният- нинг муттасил давомийлиғи- ни таъминлаш Аёл — Она- нинг ўрнини табиатдаги ҳеч қандай жонот босолмаслиғи- га бутун таваққур олами, барчамиз иқрормиз. Мен ҳурмати Президентимизнинг бу йилни «Аёллар йили» деб белгилашни тақлиф қилган- лигининг боиси Аёлнинг ма- на шу умумжаҳоний тарихий ўрнига эътибор қаратгани деб биламан.

юррак билан ҳақиқий муҳаб- бат ихор қилиш мумкин! 1999 йилни «Аёллар йили» деб эълон қилиниши аёллар- га бўлган ва яқин ўтмишдан қолган муносабатни узгарти- ришининг бошланиши деб би- ламан. Биз муқтадилликка эришиб жамият ҳаётини ян- гидан қуришни бошлаган эканмиз, машум тоталитариз- м давридан қолган ва анги- мизга сингиб кетган сунъий одатлар, жумладан, аёлларга бўлган муносабатларимиздаги эски тушунчаларни ҳам узгартиришимиз лозим.

«Шолидан қурмак қўпайиб- кетган эдики, бу холатга ав- вало биз педагог олимларни- нг назари тушиши керак эди. Менинг назаримда, аввало эл гузаллиги, тафоти ха- қида шарҳона одоб доираси- да тушунчалар ёшларимиз- нингдан унутилиб кетгандек. Қизларимиз фақат асосан ташки, зохири қуринишга эътибор қаратадиган бўлиб қолдилар. Натижада ёшлар- нинг гузаллиқ ҳақидаги та- савуви узгарди. Менимча, бу ҳолатнинг учта сабаби бор. Бир — қизлар одами- да ҳақиқати ўша зумронда қолган дахрлий тушунча- ларимиз бўлиши, иккинчиси — Овруподан соғуқ елдек оқиб келаятган ва фақат гарб элига ҳос бўлган аёллар одо- би — турғироқ, бебадобилик- га оид бемаза одатларини кириб келишидур. Учинчиси эса — бу бемаза тасавуру одатларни умуман ёшлари- миз томонидан ҳеч қандай

рилган эди. Шу қўсурнинг илдизи чуқурлашиб кетгани касридан ёшларимиз қалбида миллий гуруру туйғуси суи- сатқандилар, Гарбинг ёшлар ички дунёсига тажовуз қи- лаятган ҳавсиз киноленталари, куча-қўйларда тинимсиз эшиттириладиган инглизча, негрча, арабча ва биз тили- ни тушунмайдиган бошқа ашула ва муסיқа садолари тарбия ишимизга жиддий ҳа- лакит бермоқда.

«Хали ер юзиди ҳаёт ман- бади. Муҳаббат эса аёллар йулига нур сочиб, йул курсати турувчи юлдузидур. Ҳақи- қий маънодаги аёл бўлиш ҳам шараф, ҳам масъулиятли ва- зифадир. Қимматбах оқимлар тақиб, юз-қузиини бўиб-бежаб юрадиган хотинлар; ёш қиз- жувоналар қулчалар жуда кул. Аммо ҳақиқий аёл фазилатла- рига эга бўлган аёллар биз кутган даражада кўп эмас. Жаноби Пайгамбаримиз: «Ду- стлик йўлдан жойда жамият бўлилади. Муҳаббат йўлдан жойда авлодлар азобини тор- тади», деган эканлар. Илоҳим, ерга вафодор, муҳаббатни эъозлайдиган аёлларимиз кў- пайсин. Мен ана шундай аёл- ларга тазим қиламан.

Хамюртинимиз Заҳриддин Мухаммад Бобур авлодидан бўлиш буюқ салтанат сохи- би Шоҳжаҳон ва қайлиги Мумтоз беғим ўртасидаги ха- қиқий муҳаббат ҳақида Ҳинд- дистонда дostonлар яратил- ган. Шоҳжаҳоннинг сукулги хотини учун барпо этган Тожа- маҳал ёдгорлиги ҳажадаги Етти муъажизанинг бири си- фатида дунёда тан олинган ва Мухаббат тисмолиси била- ни инсониятни ҳайратга со- либ, турбийди.

«Хали ер юзиди ҳаёт ман- бади. Муҳаббат эса аёллар йулига нур сочиб, йул курсати турувчи юлдузидур. Ҳақи- қий маънодаги аёл бўлиш ҳам шараф, ҳам масъулиятли ва- зифадир. Қимматбах оқимлар тақиб, юз-қузиини бўиб-бежаб юрадиган хотинлар; ёш қиз- жувоналар қулчалар жуда кул. Аммо ҳақиқий аёл фазилатла- рига эга бўлган аёллар биз кутган даражада кўп эмас. Жаноби Пайгамбаримиз: «Ду- стлик йўлдан жойда жамият бўлилади. Муҳаббат йўлдан жойда авлодлар азобини тор- тади», деган эканлар. Илоҳим, ерга вафодор, муҳаббатни эъозлайдиган аёлларимиз кў- пайсин. Мен ана шундай аёл- ларга тазим қиламан.

«Хали ер юзиди ҳаёт ман- бади. Муҳаббат эса аёллар йулига нур сочиб, йул курсати турувчи юлдузидур. Ҳақи- қий маънодаги аёл бўлиш ҳам шараф, ҳам масъулиятли ва- зифадир. Қимматбах оқимлар тақиб, юз-қузиини бўиб-бежаб юрадиган хотинлар; ёш қиз- жувоналар қулчалар жуда кул. Аммо ҳақиқий аёл фазилатла- рига эга бўлган аёллар биз кутган даражада кўп эмас. Жаноби Пайгамбаримиз: «Ду- стлик йўлдан жойда жамият бўлилади. Муҳаббат йўлдан жойда авлодлар азобини тор- тади», деган эканлар. Илоҳим, ерга вафодор, муҳаббатни эъозлайдиган аёлларимиз кў- пайсин. Мен ана шундай аёл- ларга тазим қиламан.

«Хали ер юзиди ҳаёт ман- бади. Муҳаббат эса аёллар йулига нур сочиб, йул курсати турувчи юлдузидур. Ҳақи- қий маънодаги аёл бўлиш ҳам шараф, ҳам масъулиятли ва- зифадир. Қимматбах оқимлар тақиб, юз-қузиини бўиб-бежаб юрадиган хотинлар; ёш қиз- жувоналар қулчалар жуда кул. Аммо ҳақиқий аёл фазилатла- рига эга бўлган аёллар биз кутган даражада кўп эмас. Жаноби Пайгамбаримиз: «Ду- стлик йўлдан жойда жамият бўлилади. Муҳаббат йўлдан жойда авлодлар азобини тор- тади», деган эканлар. Илоҳим, ерга вафодор, муҳаббатни эъозлайдиган аёлларимиз кў- пайсин. Мен ана шундай аёл- ларга тазим қиламан.

Узбекининг ҳар қандай туйини қарнай-сурнай, ногора садорисиз тасаввур қилиш кўйин. Шунинг учун ҳам бу каби созларни чалувчи созан- далардек эл орасида кўп юрадигани, кўп олқиш олади- гани ва дуоларга қолгани бўлмаса керак. Бугун 60 ба- ҳорини қаршилайтган Узбе- кистонда хизмат қўрсатган артист Абдурауф Пуломов ана шундай бахта мушарраф бўлган — девяри илри аср мобайнида эл олқиниға са- зовор бўлиб келаятган созан- далардан биридир.

«Узбекининг ҳар қандай туйини қарнай-сурнай, ногора садорисиз тасаввур қилиш кўйин. Шунинг учун ҳам бу каби созларни чалувчи созан- далардек эл орасида кўп юрадигани, кўп олқиш олади- гани ва дуоларга қолгани бўлмаса керак. Бугун 60 ба- ҳорини қаршилайтган Узбе- кистонда хизмат қўрсатган артист Абдурауф Пуломов ана шундай бахта мушарраф бўлган — девяри илри аср мобайнида эл олқиниға са- зовор бўлиб келаятган созан- далардан биридир.

«Узбекининг ҳар қандай туйини қарнай-сурнай, ногора садорисиз тасаввур қилиш кўйин. Шунинг учун ҳам бу каби созларни чалувчи созан- далардек эл орасида кўп юрадигани, кўп олқиш олади- гани ва дуоларга қолгани бўлмаса керак. Бугун 60 ба- ҳорини қаршилайтган Узбе- кистонда хизмат қўрсатган артист Абдурауф Пуломов ана шундай бахта мушарраф бўлган — девяри илри аср мобайнида эл олқиниға са- зовор бўлиб келаятган созан- далардан биридир.

«Узбекининг ҳар қандай туйини қарнай-сурнай, ногора садорисиз тасаввур қилиш кўйин. Шунинг учун ҳам бу каби созларни чалувчи созан- далардек эл орасида кўп юрадигани, кўп олқиш олади- гани ва дуоларга қолгани бўлмаса керак. Бугун 60 ба- ҳорини қаршилайтган Узбе- кистонда хизмат қўрсатган артист Абдурауф Пуломов ана шундай бахта мушарраф бўлган — девяри илри аср мобайнида эл олқиниға са- зовор бўлиб келаятган созан- далардан биридир.

«Узбекининг ҳар қандай туйини қарнай-сурнай, ногора садорисиз тасаввур қилиш кўйин. Шунинг учун ҳам бу каби созларни чалувчи созан- далардек эл орасида кўп юрадигани, кўп олқиш олади- гани ва дуоларга қолгани бўлмаса керак. Бугун 60 ба- ҳорини қаршилайтган Узбе- кистонда хизмат қўрсатган артист Абдурауф Пуломов ана шундай бахта мушарраф бўлган — девяри илри аср мобайнида эл олқиниға са- зовор бўлиб келаятган созан- далардан биридир.

Ушкни оғиз қил сўзи

ЭЛ ЭЪЗОЗИ чаладики, қўрган одамнинг қўзи қувнади. «Хар қандай соҳада ҳам агар чин дилдан меҳр қўйсангизгина жиддий ютуқлар эришин мумкин, — дейди Абдурауф ака. — Сиз қўлга олган созингизни қанчалик эъоз- лангангиз, у ҳам сизни эъоз- лайди, мартабаңгизни кутара- ди».

«Ушкни оғиз қил сўзи чаладики, қўрган одамнинг қўзи қувнади. «Хар қандай соҳада ҳам агар чин дилдан меҳр қўйсангизгина жиддий ютуқлар эришин мумкин, — дейди Абдурауф ака. — Сиз қўлга олган созингизни қанчалик эъоз- лангангиз, у ҳам сизни эъоз- лайди, мартабаңгизни кутара- ди».

«Ушкни оғиз қил сўзи чаладики, қўрган одамнинг қўзи қувнади. «Хар қандай соҳада ҳам агар чин дилдан меҳр қўйсангизгина жиддий ютуқлар эришин мумкин, — дейди Абдурауф ака. — Сиз қўлга олган созингизни қанчалик эъоз- лангангиз, у ҳам сизни эъоз- лайди, мартабаңгизни кутара- ди».

«Ушкни оғиз қил сўзи чаладики, қўрган одамнинг қўзи қувнади. «Хар қандай соҳада ҳам агар чин дилдан меҳр қўйсангизгина жиддий ютуқлар эришин мумкин, — дейди Абдурауф ака. — Сиз қўлга олган созингизни қанчалик эъоз- лангангиз, у ҳам сизни эъоз- лайди, мартабаңгизни кутара- ди».

«Ушкни оғиз қил сўзи чаладики, қўрган одамнинг қўзи қувнади. «Хар қандай соҳада ҳам агар чин дилдан меҳр қўйсангизгина жиддий ютуқлар эришин мумкин, — дейди Абдурауф ака. — Сиз қўлга олган созингизни қанчалик эъоз- лангангиз, у ҳам сизни эъоз- лайди, мартабаңгизни кутара- ди».

ХАТТОТЛИК — ЯНГИ АСР САНЪАТИ

Шарқда хаттотлик санъати ўн икки асрдан бери — хали оверпо- лиқлар мол терисига ёки дарахт پوستлига ҳарф битиб юрган пайт- ларида пайдо бўлган. Бу санъат ўша вақтлардан бери тиссоллар ичига Қуръон хатининг имкониётларидадан фойдаланган ҳолда ўзига ҳос мати-мазум ташиш билан бани бошарга эстетик заҳв бериш- дек шарафли вазифани адо этиб келмоқда. Шунинг учун ҳам Фарб мамлакатларида шундай машуру ибора борки, унда «Матрифат зиё- си Шарқдан таралиди» деб қўйилган. Бу оламшумул ҳақиқатни бу- тун Оврупо мамлакатларининг дхалари тан олишган.

Шарқда хаттотлик санъати ўн икки асрдан бери — хали оверпо- лиқлар мол терисига ёки дарахт پوستлига ҳарф битиб юрган пайт- ларида пайдо бўлган. Бу санъат ўша вақтлардан бери тиссоллар ичига Қуръон хатининг имкониётларидадан фойдаланган ҳолда ўзига ҳос мати-мазум ташиш билан бани бошарга эстетик заҳв бериш- дек шарафли вазифани адо этиб келмоқда. Шунинг учун ҳам Фарб мамлакатларида шундай машуру ибора борки, унда «Матрифат зиё- си Шарқдан таралиди» деб қўйилган. Бу оламшумул ҳақиқатни бу- тун Оврупо мамлакатларининг дхалари тан олишган.

Шарқда хаттотлик санъати ўн икки асрдан бери — хали оверпо- лиқлар мол терисига ёки дарахт پوستлига ҳарф битиб юрган пайт- ларида пайдо бўлган. Бу санъат ўша вақтлардан бери тиссоллар ичига Қуръон хатининг имкониётларидадан фойдаланган ҳолда ўзига ҳос мати-мазум ташиш билан бани бошарга эстетик заҳв бериш- дек шарафли вазифани адо этиб келмоқда. Шунинг учун ҳам Фарб мамлакатларида шундай машуру ибора борки, унда «Матрифат зиё- си Шарқдан таралиди» деб қўйилган. Бу оламшумул ҳақиқатни бу- тун Оврупо мамлакатларининг дхалари тан олишган.

Шарқда хаттотлик санъати ўн икки асрдан бери — хали оверпо- лиқлар мол терисига ёки дарахт پوستлига ҳарф битиб юрган пайт- ларида пайдо бўлган. Бу санъат ўша вақтлардан бери тиссоллар ичига Қуръон хатининг имкониётларидадан фойдаланган ҳолда ўзига ҳос мати-мазум ташиш билан бани бошарга эстетик заҳв бериш- дек шарафли вазифани адо этиб келмоқда. Шунинг учун ҳам Фарб мамлакатларида шундай машуру ибора борки, унда «Матрифат зиё- си Шарқдан таралиди» деб қўйилган. Бу оламшумул ҳақиқатни бу- тун Оврупо мамлакатларининг дхалари тан олишган.

1999 йил 12 март, № 11 (3498)

Мулқоқ

Хаттотлик санъати барча санъат турлари ичига ўзига ҳос ва ўзига мос тарихга эга. Қуръон ёзуви билан амалга ошириладиган тиссоллар ҳазрати Мир Алишер Навоий даврининг маълум ва машуру хаттотлари ва мусав- вилар Муъавуаб ва Қамолдин Бекдор ижодларида ҳам яқн этиб кузага ташланган. Мусаввиларда диний йўналишларининг барчасини ўзига му- жассамлаштирган бу қўлда санъат паноҳи ёки левақ ордани қўзлаган ма- қсади Қуръон хати ордани ифода этиши билан мушайиш дунёнинг эл қил- дилиб келган. Бу эса, бўғунги кўнга келиб Фарб мутахассислари хаттотли-

Хаттотлик санъати барча санъат турлари ичига ўзига ҳос ва ўзига мос тарихга эга. Қуръон ёзуви билан амалга ошириладиган тиссоллар ҳазрати Мир Алишер Навоий даврининг маълум ва машуру хаттотлари ва мусав- вилар Муъавуаб ва Қамолдин Бекдор ижодларида ҳам яқн этиб кузага ташланган. Мусаввиларда диний йўналишларининг барчасини ўзига му- жассамлаштирган бу қўлда санъат паноҳи ёки левақ ордани қўзлаган ма- қсади Қуръон хати ордани ифода этиши билан мушайиш дунёнинг эл қил- дилиб келган. Бу эса, бўғунги кўнга келиб Фарб мутахассислари хаттотли-

Хаттотлик санъати барча санъат турлари ичига ўзига ҳос ва ўзига мос тарихга эга. Қуръон ёзуви билан амалга ошириладиган тиссоллар ҳазрати Мир Алишер Навоий даврининг маълум ва машуру хаттотлари ва мусав- вилар Муъавуаб ва Қамолдин Бекдор ижодларида ҳам яқн этиб кузага ташланган. Мусаввиларда диний йўналишларининг барчасини ўзига му- жассамлаштирган бу қўлда санъат паноҳи ёки левақ ордани қўзлаган ма- қсади Қуръон хати ордани ифода этиши билан мушайиш дунёнинг эл қил- дилиб келган. Бу эса, бўғунги кўнга келиб Фарб мутахассислари хаттотли-

Хаттотлик санъати барча санъат турлари ичига ўзига ҳос ва ўзига мос тарихга эга. Қуръон ёзуви билан амалга ошириладиган тиссоллар ҳазрати Мир Алишер Навоий даврининг маълум ва машуру хаттотлари ва мусав- вилар Муъавуаб ва Қамолдин Бекдор ижодларида ҳам яқн этиб кузага ташланган. Мусаввиларда диний йўналишларининг барчасини ўзига му- жассамлаштирган бу қўлда санъат паноҳи ёки левақ ордани қўзлаган ма- қсади Қуръон хати ордани ифода этиши билан мушайиш дунёнинг эл қил- дилиб келган. Бу эса, бўғунги кўнга келиб Фарб мутахассислари хаттотли-

Хаттотлик санъати барча санъат турлари ичига ўзига ҳос ва ўзига мос тарихга эга. Қуръон ёзуви билан амалга ошириладиган тиссоллар ҳазрати Мир Алишер Навоий даврининг маълум ва машуру хаттотлари ва мусав- вилар Муъавуаб ва Қамолдин Бекдор ижодларида ҳам яқн этиб кузага ташланган. Мусаввиларда диний йўналишларининг барчасини ўзига му- жассамлаштирган бу қўлда санъат паноҳи ёки левақ ордани қўзлаган ма- қсади Қуръон хати ордани ифода этиши билан мушайиш дунёнинг эл қил- дилиб келган. Бу эса, бўғунги кўнга келиб Фарб мутахассислари хаттотли-

Сўхбатдош: Собир ЖАБОБО

Адабиётшунос олим Озод Шарафиддинов 70 ёшида!

Саид АХМАД

КИТОБСЕВАР ВА КИТОБСЎЯРЛАР ТЎҒРИСИДА ДОСТОН

Подош бир адамни улимга буюрибди. Тумонат олом олдиға маҳкуми олиб чиқибдилар. Таштиравонда утирган подошо маҳкумга дебди: — Подошо боболаримдан бир удул қилган. Улимга буюрилган маҳкумга: тила тиллағинчи, дейлади. Сен ҳозир сунгиғи нафасининг оламан, шу давуларда нима истайсан, айт, баҳо келтирамэн.

МАТОНАТ ВА МУҲАББАТ

Устоз, мураббий, муаллим, танқидчи Озод Шарафиддинов

Ҳаёт шундай. Кўп нарсаларнинг номи узиға муносиб. Кўп нарсаларнинг номи узиға номуносиб. Узиға муносиб номлар узи шундай билан билан, Тараққийда. Муносиб номларға эса муносиб ном топишқар зарурати бор. Муносиб ном топишқар, улар тақдирда белгилаган тараққий даврасига киради.

Бадий адабиётнинг онаси муҳаббат-ку! Шу маънода адабиётнинг сиёсий-мафкуравий аслаҳона эмас, муҳаббат саройи деб қарасак, тўғри бўлмасмикан? Жуда кўп нарсалар узи ўрниға тушмасмикан? Жуда кўп саволларимизға жавоб топиламасмикан? Бу ҳеч қачон ҳеч қайси бир шаронда адабиётнинг уламлиғиға инкор этиб бўлмас далолат, асос бўлмасмикан?

Озод Шарафиддинов ҳам адабиёт майдонига ўз муҳаббати билан кириб келди. Бу тўғра танқидчининг муҳаббати эди. Тўғра танқидчининг тўғра муҳаббати эди. Танқидчи муҳаббат издор қилади. Танқидчилик менин тушунмада — муҳаббат издор қилиш. Бу ўзига, гузал сузға муҳаббат. Танқидчиға яна бошқа кўп фазилатлар ҳам сув ва ҳародий зарур. Лекин у фазилатлар қанча бўлмасин, қандай бўлмасин, қандай тушунтирилмасин — ҳаммаси шу тўғра муҳаббатдан бошланади. Аввал бошда шу тўғра муҳаббат бўлмас, танқид ҳам, танқидчи ҳам йўқ. Пала-партиш суз урамлари, силлик, текис баёнпазликлар, давр аслаҳасини кутаришлар бўлиши мумкин. Лекин булар ҳади ҳеч қачон танқидчилик деб саналган эмас.

Озод Шарафиддиновнинг эллигини йилларнинг биринчи ярмида қатта-қичқик ўқишларни тўғри, диссертацияни муваффақиятли ўқима қилиб, Ўзбекистон ҳаёти ва адабиёти, илмига кўтаришни руҳ билан кириб келди. Эртанг замонидан кейинги эрталарчилик эди. Маскура эрталарчилик тўғра, сувоқчилик ва лойғарчилик ҳамон давом этарди. Эртлик билан йўқ қилган адабларнинг қувғин асарлари аста-секин ёруғлик қуриб келайтган эди.

Мана шундай шароитда ҳарбий коммунизм шароитида Озод Шарафиддинов ўзини аслаҳонага қирадиган сезиш ҳам мумкин эди. Уларға танқидчи адабиётга аслаҳа билан кириши керак деб ўқитиларди. Улар ҳам аслаҳаларни одами ҳурқитидиган даражада феҳр билан кутариб қарайдилар. Зотан, Қодирий романлари, Чўлпон, Усмон Носир, «Алпомисл»... — худди мана шу аслаҳонада аввалбошда хароб қилган эди. Лекин Озод Шарафиддинов тарғиш шу даврнинг одами бўлса-да, аслаҳа тўғради. Тағалати асарларға қарши аслаҳа ишлатмади. Унинг интилушларида мураббийлик ва муаллимлик хусусиятлари кучли эди. У адабиёт, шеърят, китобларни беҳад севади.

Уша эллигини йиллар шароитида Озод Шарафиддинов ўзини аслаҳонаға эмас, МУҲАББАТНИНГ САРОЙИГА қирадиган тўғри. Ҳа, муҳаббатнинг саройиға кирган ошиқдай тўғри эволи.

Хозир тушунтирамэн бунинг нима эканлигини... МУҲАББАТНИНГ САРОЙИГА деган гузал тушунчани мен Чўлпондан олаёттирман. Эсингизда-ку, Яшин акалар, Ҳалимаҳон оларар ёлваб юрадиган бу ажиб газал:

Хали-хануз фохридан юрамэн. Мен нарийфта или иша бориб, муаррирлик касбини эди-энди улаштириб келайтган-да, не бахти, Озод Шарафиддиновнинг биринчи йирлик китобини ўқиб унга муҳаббатини қилганман. У китобға бараллик-да «Замон — Қалб — Поэзия» деб ном қўйганман. Назаримизда, ҚАЛБ ҳаммиса ўртада турши керакдай эди. Замон ҳам, Поэзия ҳам қалб орқали тушунлар ва яратларди. Бу китоб менин ва мен тенгларининг адабиёти тушунқамизда, унда муносабатимизда, ундан инсоният ва маърифат ахтариши...

Уша эллигини йиллар шароитида Озод Шарафиддинов ўзини аслаҳонаға эмас, МУҲАББАТНИНГ САРОЙИГА қирадиган тўғри. Ҳа, муҳаббатнинг саройиға кирган ошиқдай тўғри эволи.

Менга кимдир тушунтириб бера оладими, «муҳаббатнинг фойдаланишға ҳаракат қилдири. Истибод замонларида танқид кураш қуролиға айланди. Истибод замонда, умуман, бадий адабиётнинг ҳам кураш қуроли деб тушунириш расм бўлди. Чор ҳумдорлар ва совет раҳбарлари пардоз-андозни гоётда севаб эдилар. Улар эртақ кеч узи ишларини пардозлаш ва андозлаш билан шуғулланардилар. Ҳаммадан аввал шу пардоз-андозни авло қурардилар. Улар адабий танқид эллиғини ҳам аввало миллатпарвар кучларнинг юрағиға нағза уриш, уларни маҳв этиш ва ундан сунг эр бериб воқелини пардозлаш, улаш, эллиқлаш, чиройли қилиб қуратиш қуроли сифатида фойдаландилар. Танқидчилик нағза уриш ва пардоз-андозчилик хийла ишларни қилиб қўйди. Найзабозлик ва пардоз-андозчилик, айниқса, Сталин шахсига ситиниш, Хрушчев, Брежнев сингари совет раҳбарларини кўкларға кутариб маду сано узи замонларида авж олди. Бадий адабиётни ҳам, адабий танқидчиликни ҳам боши берк қучаға қиритиб қўйди. Лекин кейин маълум бўлди пардоз-андоз зийнат сифатида жуда маъқул нарса бўлса ҳам, лекин ихтиомий ҳодисаға айланганлиғи, у фақат таназзул ва қотиб қолишға олиб бора экан.

Уша эллигини йиллар шароитида Озод Шарафиддинов ўзини аслаҳонаға эмас, МУҲАББАТНИНГ САРОЙИГА қирадиган тўғри. Ҳа, муҳаббатнинг саройиға кирган ошиқдай тўғри эволи.

Уша эллигини йиллар шароитида Озод Шарафиддинов ўзини аслаҳонаға эмас, МУҲАББАТНИНГ САРОЙИГА қирадиган тўғри. Ҳа, муҳаббатнинг саройиға кирган ошиқдай тўғри эволи.

Иброҳим ҒАҒУРОВ

Тўғра, маҳр этилган шoirлар ижоди ҳақида танқидчилик билан муносабатини деб сузлар, кузатишларини айтган эдилар. Мен ушундан айланганман бу ташқаридан жуда бахтир қирадиган, бахтирлик тўғрисида шеърлар ёзадиган танқидчи кишиларнинг юраклиға қанчалар оғир, кутариб қориш қилин дарадлар, оғирлик қилиб ётганлиғи. Улар бу оғирликларини билдирмас, халқнинг қурбонларини яна қўйибтиришсини балки истамас эдилар. Кейинчалик Зулфия хоним улимдан гича бурун бу оғирликларнинг «Хотира синиклари» дostonида ларзалли сузлар билан ифодаб берди.

Озод Шарафиддинов кўп замон зарбарларини узи юрагидан улақтди. Унинг матонати бизға дарс эди ва далда берарди. Хозир ҳам устознинг янада ортан матонатидан дарс ва далда оламиз. У қисқа бир пайтда оғир хаста бўлишға қарамай, қанчадан-қанча бугунги ўзбек ўқувчиси унун нондай зарур китоблар, дунё тафаккури жаҳоирли бўлиши эсселар намуналарини хормай-толмай навқирон бир ғайрат, шижоат билан узеб-челаштиратгани ҳам барчамизға хаваб ва далдадир. Озод Шарафиддинов суз бағри талмас гафос каби шўғришдан қарамайди. Эллиқ йилдан бери унинг сузи муҳаббатта айланди. Эллиқ йилдан бери унинг муҳаббати сузға айланди. Унинг муҳаббати ҳаёт яратди.

1999 йил 12 март, № 11 (3498)

Абдурахмон НУРҚОБИЛОВ, Республика Ёш саяҳатчилар ва ўлкашунослар марказининг тўғрақ раҳбари

Armon logo and text: Халқимиз бугунги ерғ кучларини узоқ даврлар мобайнида орузқил келди. Бир неча авлодларға жонажон Ўзбекистонни озод, мустақил қилиш армон бўлиб қолган эди. Шукрлар бўлисин, Истиклолга эришган она-Ватанимизнинг жаҳонда ўзи ўрни, ўз макени эришгани — бу арий оруз-умидларнинг ушлаганини қуриш замондларига насиб этди.

Armon logo and text: «Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури»нинг биринчи босқичида «Тавлим тўғрисида» Кўнунга мувофиқ тавлим тизими мазмунини тарқитиб қайта қуриш ва тўздан янгилаш» масаласида алоҳида эътибор қаратилган. Бу борада Республика «Ёш саяҳат» ва ўлкашунос марказида ибратли ишлар олиб борилаётганлиғи, айниқса, адабий ўлкашунослик, фольклоршунослик, ўлкашунослик ва санъатшунослик-ўлкашунослик бўйича республикамизнинг мактабдан ташқари тавлим муассасаларида олиб борилаётган тарбиявий ишлар мазмунини янгилаш бораида жиддий изланишлар бошланганлиғи қуратади.

